

Nosánik jabloňový (*Caenorhinus pauxillus*)

Nosánik jabloňový, známy svojím výskytom v Európe a Ázii, spôsobuje najväčšie škody ako dospelce, a to v jarnom období, kedy obžiera puky hostiteľských rastlín. V prípade silného výskytu môže imágo dokonca nahrýzať listové stopky, pričom tie môžu takmer úplne opadnúť. Okrem toho dospelce poškodzujú vrcholy mladých výhonkov a kvety. K hostiteľom nosánika jabloňového okrem jablone domácej patrí aj hloh obyčajný, čremcha obyčajná a hruška obyčajná. Menej často sú napádané čerešne a slivky.

K príznakom napadnutia patria dierky na pukoch. Z nich môže, ale nemusí vytekať miazga. Ak spozorujete hnednúce a neskôr zasychajúce puky, je to známka silného výskytu škodcu. Rovnako aj listy môžu vädnúť a hnednúť.

Dospelce dorastajú do 3 mm, majú krátky nosec a od miesta pripojenia tykadiel, ho majú takmer pravouhlo zohnutý. Krovky nosánika jabloňového majú modré, resp. zelené sfarbenie a veľmi silné ryhovanie. Vajíčko má podlhovastý tvar, spočiatku je biele, neskôr žltne.

Nosánik jabloňový prečká zimu ako dospelce v pôde. Prvé jedince sa objavujú v priebehu mája (v čase pučania hostiteľských rastlín). Pred kvitnutím jablone môže byť výskyt škodcu najväčší. Na kladenie vajíčok je najvhodnejší máj, pričom pred samotným kladením samička nahryzne listovú stopku a v stonke alebo hlavnej žilke vytvorí komôrku, ktorá slúži na kladenie vajíčka. V priebehu týždňa zvädnutý list opadáva zo stromu. Jedna samička dokáže v priebehu sezóny naklásať 100 vajíčok, pričom do jedného listu nakladie zvyčajne iba jedno vajíčko. Kuklenie prebieha v pôde. Dospelce sa môžu objavovať už od augusta. Väčšina dospelcov zostáva v pôde, kde prezimuje.

Odporúčaná ochrana proti nosánikovi jabloňovému je veľmi podobná s ochranou, ktorú môžete využiť pri nosánikovi čerešňovom. Rovnako aj pri tomto škodcovi odporúčame otriastať a následne zničiť dospelcov počas jari alebo vykonať chemickú ochranu pomocou autorizovaných prípravkov na ochranu rastlín. Tú sa odporúča vykonať v čase pučania s prípadným opakovaním po kvitnutí. Z povolených prípravkov na ochranu rastlín možno použiť do jadrovín (okrem hrušiek) Neemazal-T/S s účinnou látkou azadirachtin autorizovaný priamo proti nosánikom alebo prípravky Decis EW 50, Decis Protech (aj v malospotrebiteľskom balení), Delta EW 50 a Dinastia s účinnou látkou deltamethrin autorizované proti žravým a cicavým škodcom všeobecne.

Ing. Ivana Bugriová

ÚKSÚP - OOR

18.1. 2021